

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse,
Kandadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kandadoje ir kitur už suvienytą
Valstijų \$1.50

Apskaičiuojami kiti klausimai laisvai.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 35

Keleivio Telefonas
So. Boston 3071

SO. BOSTON, AUGUST-RUGPIUČIO 29 D., 1934

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Keleivio Telefonas
So. Boston 3071

METAI XXIX

Generalis Audėjų Streikas Paskelbtas 4 d. Rugsėjo.

VALDŽIA PRIZADA MAITINTI STREIKIERIUS.

Tačiau Washingtono daromos pastangos streiko išvengti.

Generalinio audėjų streiko komitetas, kurio ofisas randasi Washingtono, šią savaitę paskelbė, kad streikas turi prasidėti ant rytojaus po Labor Day šventės, tai yra, 4 dieną rugsėjo.

Šitas įsakymas buvo išsiuntinėta telegrafu visoms vietinėms audėjų organizacijoms ir paliečia 525,000 medvilnės darbininkų. Be to da yra nutarę kartu streikuoti vilnų, šilko ir rayono audėjai, kurių yra apie 300,000. Taigi iš viso gali išeiti kovon 825,000 organizuotų darbininkų.

Audėjai reikalauja algos pakėlimo, "stretch-out" sistemos panaikinimo ir pilno unijos pripažinimo.

Idomus dalykas šiame streike žada būti tai, kad federalinė valdžia prizada streikičius maitinti kaip paprastus bedarbius. Kapitalistų spauda jau pradėjo kelti dėl to triukšmą. Kas tai matė, girdi, kad valdžia drįstų naudoti visuomenės pinigų maitinimui streikičius, kurie kelia maistų ir daro suirutę pramonėje! Valdžios pareiga turėtų būti paskirti kietą ranką ir streikus sudrausti, ne šelpti juos!

Bet tiems reakcininkams gerai atrežė Philip Kramer, International Ladies Garment Workers unijos viceprezidentas, kuris pareiškė: "Jeigu duosni mūsų valdžia, matė reikalo išleisti milijonus dolerių visuomenės pinigų fabrikantams, kapitalistams ir bankininkams finansuoti; jeigu ji šelpia ir remia kapitalistinę sistemą, kuri jau aiškiai yra atgyvenusi savo amžių; jeigu da daugiau milijonų dolerių yra leidžiama namų savininkams šelpti, tai aš nematau kaip ji galėtų atsisakyti paremti streikuojančius darbininkus, kurie nuosirdžiai stoja už NRA."

Bet tuo pačiu laiku valdžia daro pastangų streiko išvengti. Šią savaitę i Washingtoną yra šaukiami fabrikantai ir tenai šalies Darbo Taryba mėgins juos sutaisyti su darbininkų atstovais. Ar tai pavyks, pamatysim vėliau.

INSULLAS TRAUKIAMAS TEISMAN.

Samuelis Insullas, buvusias elektros ir gazo įmonių magnatas Chicagoje, 18 rugsėjo turės stoti prieš teisumą su 16 kitų sukčių. Jie kaltinami tuo, kad parduodami visuomenei beverčius savo kompanijų šėrus, surinko kelias dešimtis milijonų dolerių ir paskui paskelbė bankrotą. Pats Insullas buvo pabėgęs Graikijon, jo sunus Kana-don, ir tik nelabai senai buvo pagargenti Chicagon atgal.

Razbaininkai Iškepė Gyvą Ukininką.

Telegrama iš Belgrado sako, kad pereitą savaitę netoli Golubeco, Jugoslavijoje, razbaininkai užpuolė ukininko Rodojevičio namus ir pradėjo kankinti namiškius, kad pasakytų kur pinigai paslėpti. Senį Rodojevičių priiršo prie ilgos kartės ir laikydami jį ant ugnies pradėjo gyvą kepti, kad išduotų paslaptį. Kada sunus šoko kankinamą savo tėvą ginti, banditai perdūrė jį durtuvu. Pagaliau sunus pasakė kur pinigai paslėpti ir razbaininkai juos paėmė prasišalino. Pinigų buvo iš viso tik \$140.

40,000 Bedarbių Mokytojų.

Jungtinėse Valstijose dabartiniu laiku yra be darbo 40,000 mokytojų. Ir tuo pačiu laiku yra apie 2,000,000 įvairių bedarbių, kurie nemoka nei skaityti, nei rašyti. Todėl federalinė šelpimo administracija (FERA) nutarė pasamdyti tuos mokytojus ir organizuoti beraščių bedarbiams kursus. Šitą švietimo darbą FERA dirbs ne tiesioginiai, bet skirs valstijoms pinigų, kad jos organizuotų bedarbiams kursus ir samdytų bedarbių mokytojus. Šitam tikslui skiriami pinigai negalės būti vartojami vietos mokyklų reikalams.

STREIKAS SENIEMS DARBININKAMS GINTI.

White Motor kompanijos darbininkai Clevelande pereitą savaitę nutarė skelbti streiką, jeigu kompanija nepasirašys sutarties, kad seni darbininkai nebus atleidžiami iš darbo. Mat, paskutiniu laiku automobilių industrijų pasireiškė tendencija įstumti senesnius darbininkus laukan iš darbo.

KINIEČIAI BANDITAI PAPIOVĖ 33 KOREJIEČIUS.

Charbino žiniomis, kiniečių banditų gauja, susidedanti iš apie 300 žmonių, netikėtai nusileido iš kalnų ir užpuolė korejiečių kaimą Kireno provincijoje. Užpuolikai išpiovė 33 korejiečius, išplėšė jų namus ir vėl pasitraukė į kalnus. Kitą vietą panašus burys kiniečių su daužęs japonų traukinį su kareiviais.

RIAUSĖS KALĖJIME.

Collegeville, Pa. — Pereitą subatą Graterfordo kalėjime apie 300 kalinių buvo pakėlė riaušės, sudegino tris medinius triobėsius, sugriovė kalėjimo virtuvę, sunaikino dirbtuvę ir daug kitokių nuostolių pridarė. Šaudymo tačiau nebuvo. Dėl ko kaliniai sukilo, viešai neskelbiama.

Šovė į Dangų Ir Gavo Lietaus.

Texas valstijoje, Waxahachie apylinkė, ilgai nebuvo lietaus. Farmeriai ir poteriai, ir aukų nešė kunigui, bet niekas negelbėjo. Tuomet atsirado tulas James Boze, kuris nusprendė, kad maldomis nieko iš dangaus negausi. Vėliau paleisti tenai porą bombų. Ir kaip tik užėjo tamsus debesis, Boze tuoj užtaisė seną kanuolę, įdėjo specialiai suruoštą savo bombą, ir šovė į dangų. "Pamatysit, kaip už dešimties minučių gausime lietaus," tarė jisai susirinkusiems farmeriams. Ir neišėjo nei 10 minučių, kaip pasipylė lietus.

Pagrobė \$50,000 Iš Pašto Troko.

Butler, Pa. — Pereitą savaitę trys ginkluoti banditai čia užpuolė pašto troką, kuriuo buvo siunčiama \$50,000 pinigų iš Pittsburgho Federal Reserve Banko į privatinę banką Lyndoros miestely, netoli Butlerio, atėmė tuos pinigus ir susėdė į savo automobilį nusinėję. Kiek vėliau jų automobilis buvo rastas pamestas šalia kelio. Pasirodė, kad jis buvo vogtas ir turėjo Ohio valstijos blėtas. Policija mano, kad plėšikai turėjo orlaivį, kuris jų laukė toliau už miestelio, ir juo pabėgo.

ALUMINO DARBININKAI ŠAUKIASI Į ROOSEVELTĄ.

Amerikos Alumino, Kompanijos streikuojantys darbininkai kreipėsi į prezidentą Roosevelta, Pennsylvanijos gubernatorių Pinchotą ir Darbo Departamentu sekretorę Miss Perkins, prašydami, kad jie pavarotų savo įtaką ir priverstų buvusį lždo sekretorių Melloną, kuris kontroliuoja alumino pramonę, baigti streiką. Streikas kilo dėl to, kad Mellonas atsisakė tartis su darbininkų unijos atstovais ir visiškai ignoruoja darbininkų teises, kurias jiems pripažįsta NRA.

TRIUŠMAS NEW YORKO KALĖJIME.

New Yorko miesto kalėjime 1,200 kalinių anądien pakėlė triukšmą, reikalaudami kad jiems sutrumpintų bausmę. Jie šaukė, ujo ir daužė viską per ištisas 7 valandas taip, kad drebėjo visas kalėjimas. Jie nusiramino tik tada, kai kalėjimo perdėtinis prižadėjo paduoti ji reikalavimus teismui išspręsti.

ISGERSIĄ 50,000,000 BAKŲ ALAUS.

Bravorninkų draugija apskaito, kad šiais metais Jungtinėse Valstijose bus išgerta nemažiau kaip 50,000,000 bakų alaus. Tai beveik po pusbakį kiekvienai dušiai. Tiek pat buvę išgerta ir paskutiniaisiais metais prieš prohibiciją. Per visus laikus daugiausia alaus išgėję 1914 metais, butent, 66,000,000 bakų.

Brooklyno Gengsteriai Išplėšė \$427,000.

Pereitą savaitę Brooklyne buvo nepaprastai drąsus ir didelis užpuolimas. Gauja plėšikų, susidedanti iš kokių 12 ar 15 gengsterių, apsi-ginklavo kulkasvaizdžiais ir susėdė į du smarkiu automobiliu, užpuolė šarvuotą trokš, kuris vežė suklektuotus pinigus iš Brooklyno mažesnių bankų į centralinius bankus, ir apsupė jį iš visų pusių nuginklavo palydovus, paskui susikrovė maišus su pinigais ir savo automobilis, ir leidosi bėgti 70 mylių greitumu į valandą. Apipilėstas trokas iš pradžių vijosi banditų automobilius, bet jie greitai išnyko iš akių. Tai buvo didžiausias plėšimas Brooklyno istorijoje.

Vėliau du įtartini vyrai buvo suimti Philadelphiaj, kurie atvyko tenai iš Brooklyno. Pas vieną jų rado 5 šimtdolerines. Klausiamas, kur jis tuos pinigus gavo, jis atsisakė kalbėti.

Bus Viso Pasaulio Žydų Seimas.

Žydų konferencija Ženevoje pereitą savaitę nutarė steigti tarptautinį žydų seimą, kurio pareiga bus ginti viso pasaulio žydus ir kovoti prieš jų skriaudėjus. Toks seimas pastovus kunas, taip kaip Tatutų Lyga, ir jo vieta bus Ženevos mieste, Šveicarijoje. Jis busias sušauktas ateinančiais metais.

Ženevos konferencijoje pereitą savaitę buvo raportuota, kad dabartiniu laiku daugiausia yra nukentėjusių žydų iš Vokietijos. Išstremtas iš Vokietijos žydų ekonoministas ir laikrašininkas Jacob Lestschinsky raportavo, kad pereitais metais iš Vokietijos pabėgo 60,000 žydų, o šimet per 6 mėnesius išvyko da 10,000. Visų jų padėtis esanti apvertkinta, nes jie neteko beveik viso savo turto ir pabėgo kaip stovi.

REIKALAUJA, KAD ALGOS KILTŲ KARTU SU PRAGYVENIMO KAINOMIS.

Kadangi kapitalistai nuolat kelia prekių kainas, o ateinančią žiemą pragyvenimas žada net labai pabrangti, tai Amerikos darbininkų unijos pradeda reikalauti, kad kartu su kainų kilimu būtų keliamos ir darbininkų algos. Už šitą pasisakė net ir konservatyvė Amerikos Darbo Federacija.

REIKALAUJA DEPORTUOTI VISUS ATEIVIUS.

Amerikos Legijono Connecticut valstijos skyrius savo konvencijoje Stamforde priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama deportuoti visus ateivius, kurie yra išbuvę čia 10 metų ir da nėra išsiėmę pilietybės popierę.

UŽMUŠĖ JUODVEIDĮ.

East Birminghame, Alabamaj, minia nulinčiavo juodveidį Taylorą, kuris kėsinis apipilė tris baltveides merginas.

Tarptautinė Kviečių Konferencija.

Londone yra susirinkusi taip vadinamoji "tarptautinė kviečių konferencija," kurios tikslas yra sureguliuoti tarptautinę kviečių gamybą ir eksportą. Vėliausios žinios sako, kad 1935 metais ši konferencija nustatė šitokias kvotas kviečių eksportui:

Jungtinėms Valstijoms 10,000,000 bušelių.
Argentinai 150,000,000 b.
Kanada 270,000,000 b.
Australijai 120,000,000 b.

Jungtinėms Valstijoms nustatyta mažiausia kvota dėl to, kad sausra šimet čia labai pakirto derlių. Bet Washingtonas mano, kad tokia kvota yra per daug žema, nes jeigu ateinančiais metais kviečiai užderės, tai šios šalies farmeriai neturės kur jų dėti. Todėl Washingtonas reikalauja, kad Jungtinėms Valstijoms būtų paskirta mažiausia 30,000,000 bušelių kvota.

Miršta Rusų Revoliucijos Močiutė.

Telegramos sako, kad Čekoslovakijos sostinėj Pragaj mirštanti Katerina Breškovskaja, paprastai vadinama "Rusijos revoliucijos močiute." Iš Paryžiaus išvažiavęs Kerenskis jos aplankyti. Ji kaip Tatutų Lyga, ir jo vieta bus Ženevos mieste, Šveicarijoje. Jis busias sušauktas ateinančiais metais.

RUSAI LEKIA APLINK EUROPA.

Aplink Europą dabar lekia trys Sovietų lėktuvai. Pereitą savaitę jie aplankė Čekoslovakijos sostinę. Minia prasilaužė per policijos sieną ir apspitus lakunus pradėjo juos sveikinti. O lietuviški komunistai sako, kad skraidymas orlaiviais yra buržuazijos "biznis."

TRYŠ SUKČIAI SOVIETUOSE NUTEISTI MIRT.

Iš Maskvos pranešama, kad trys valdžios tarnautojai, Zaicevas, Rianovas ir Jefremovas, nuteisti mirt už suktybes prie statybos darbų. Dvylika kitų pasmerkta kalėjimui nuo 3 iki 10 metų. Jie iš viso padarė valstybei 100,000 rublių nuostolių.

\$7,000,000 MIŠKŲ ARMIJOS KEMPĖMS.

Washingtono valdžia paskyrė \$7,000,000 žiemos kempėms, kuriose gyvens pristatanti prie miškų darbų bedarbiai. Kempės statys Karo Departamentas, nes bedarbių armija miškuose gyvena po kariuomenės vadovybės priežiūra.

KUBOJE ŠAUDO AUKŠTUSIUS KARININKUS.

Kubos armijos susektas sąmokslas prieš dabartinį kariuomenės vadą Batistą. Sąmokslu vadai areštuoti ir du jų jau nuteisti sušaudyti. Aštuoni buvę nušauti areštuojant, kuomet nenorėjo pasiduoti. Vis tai buvę aukšti karininkai.

Japonai Areštavo 88 Sovietų Tarnautojus.

VOKIETIJA VIRŠTA KALĖJIMU.

Pereitą savaitę Hitlerio tautiška žvalgyba išvijo iš Vokietijos amerikiečių rašytoją, Sinclair Lewiso žmoną, kuri taip pat yra rašytoja ir po savo raštais pasirašo Dorothy Thompson vardu. Kuo ji nusikalto Hitleriui, jai nepasakė, bet ji mano, kad tai buvo nacių kerštas už tą straipsnį, kurį ji buvo parašiusi apie Hitlerį da trejetas metų atgal. Dabar ji da nieko apie jį nerašiusi. Išvyta iš Berlyno, ji dabar nuvyko Paryžium ir pasakė, kad Vokietija virstanti didžiausiu kalėjimu pasauly.

STREIKO RIAUSĖSE NUŠOVĖ STUDENTĄ.

Portland, Ore. — Susirėmus streikuojantiems uosto darbininkams su streiklaužiais čia buvo užmuštas James Conner, State Collegejos studentas, kuris per atostogas dirbo prie laivų krovimo.

SUĖMĖ VAIKĄ KAIP PINIGŲ DIRBĖJĄ.

Hartforde pereitą savaitę buvo areštuotas jaunuolis, kurį valdžios agentai kaltina netikrų pinigų dirbimu. Jisai pasisakė esąs John Boggi, 17 metų amžiaus, iš Jersey City, N. J.

60,000 MOTERŲ SIUS BEDARBIAMS ŠIENINKUS.

Washingtono žiniomis, federalinė šelpimo administracija ruošiasi pristatyti 60,000 bedarbių moterų matracų siut bedarbiams. Medvilnės valdžia turi pripirkus daug ir iš tos medžiagos busiā daromi "šieninkai."

100 ŽMONIŲ NUKRITO SU TILTŲ UPEN.

Kentucky valstijoje, netoli Sulphur Wells, užpėreita nedėldienį įlūžo tiltas su 100 žmonių ir visi sukruto Little Barren upę. Aštuoniolika jų buvo sunkiai sužeista.

CHICAGOJ TYRINĖJAMA FAŠISTŲ VEIKLA.

Kongreso komisija dabar tyrinėja Chicagoje "sidabramarkiinių" veiklą. Išklausinėta jau apie 30 liudininkų. Amerikos "sidabramarkiiniai" veikia Italijos fašistų pavyzdžiu.

BYRDAS SVEIKSTA.

Amerikiečių ekspedicijos vadas Antarktikoj, admiralas Byrdas, kuris buvo paklydęs ir rastas jau arti mirties, jau tiek atsigaavo, kad pradeda vaikščioti. Šaltis tenai dabar siekia 75 laipsnių žemiau zero.

362,000 BEDARBIŲ MIŠKŲ ARMIJOS.

Washingtono žiniomis, CCC kempėse miškuose dabar yra jau 362,000 bedarbių.

MASKVA REIKALAUJA SUIMTUOSIUS PALEISTI

Santykiai pasidarė labai įtempti, bet armijų žygiai da neprasidėjo.

Santikiai tarp Sovietų ir Japonijos paskutinėmis dienomis pasidarė tiek įtempti, kad Mussolinis pareiškė, jog karas jau kabo ore ir visiems reikia prie jo greitai ruoštis.

Sovietai tapo labai suerzinti dėl paskutinių įvykių Mančuke, kur japonai areštavo 88 rusus, Rytų Kinijos Gelžkelio tarnautojus. Kaip žinia, tą gelžkeli Rusija seniau pastatė pusiau su Kinija ir pusę jo tarnautojų bei valdininkų skirdavo Rusija. Gelžkelis ėjo per Mandžuriją. Bet kadangi dabar japonai Mandžuriją užgrobė ir įkūrė tenai neva "nepriklausomą" Mančuko valstybę, tai Sovietai pasiūlė japonams tą gelžkeli iš jų atpirkti. Derybos eina jau metai su viršum, bet susitarti negali. Japonai nori gauti gelžkeli už dyką ir tuo tikslu daro rusams visokių nemalonomų. Pavyzdžiui, šiomis dienomis jie pradėjo urmu areštuoti to gelžkelio Sovietų tarnautojus ir valdininkus. Suėmė iš viso 88 žmones, ir suėmė da sumušė.

Sovietai pasiuntė Mančuko valdžiai aštrų protestą dėl tų areštų ir pareikalavo, kad suimti rusai tuojaus būtų paleisuoti. Kitą tokį pat protestą Maskva pasiuntė Japonijai.

Bet Japonija nieko i tą protestą kol kas da neatsakė, tik išleido savo pareiškimą, kad su tais areštais ji nieko neturinti, nes Mančukas esanti nepriklausoma valstybė ir galinti areštuoti ką norinti. Bet dėl tų areštų negalima esą kaltinti nei Mančuko. Čia esąs kaltas Maskvos komunistų Internacionalas, kuris organizuoja traukinių sprogdinimą ir kurstas maistus prieš Mančuko valstybę. Suimti Sovietų valdininkai ir tarnautojai esą jau prisipažinę, kad komunistų Internacionalo įsakymu jie darė sabotažą, turėję net ginklų ir bombų savo namuose.

Nors Japonijos valdžia vis tvirtina, kad karo pavojus nesą ir japonų armija i rusų pasienį da nežygiuojanti, tačiau šitoks iš abiejų pusių svaidymasis piktais kaltinimais, neprisilaikant jau nei paprasto diplomatiško mandagumo, aiškiai parodo, kad abiejų pusių nervai jau labai suerzinti ir ne daug ko truksta, kad karas gali kilti bile valanda.

UŽDRAUDĖ ĮVEŽTI ŠIENĄ IR MALKAS VOKIETIJON.

Vokietija uždraudė įvežti iš Lietuvos šieną ir malkas. Kalbama, kad šienas ir malkos vėl bus leidžiama įvežti, tik bus pakeltas mūštas.

APŽVALGA

UPTON SINCLAIR ŽADA PALIUOSUOTI TAMĄ MOONEY.

Amerikos rašytojas Upton Sinclair, kurio pora knygų yra išversta ir lietuvių kalbon ("Raistas" ir "Alijus"), dabartiniu laiku stato savo kandidatūrą į Californijos gubernatorius. Seniau jisai buvo aiškus socialistas ir tokia dvasia yra persisunkę visi jo kuriniai, tačiau į gubernatorius jisai "runija" demokratų sąrašą, ir dėl to Socialistų Partija atsisakė jį remti.

Šią sąvaite, kuomet "Keleivis" eina spaudon, būtent 28 rugpjūčio dieną, Californijoje vyksta pirmieji rinkimai, todėl apie Sinclairo pasisėkimus kol kas da negalime nieko tikro pasakyti; bet jeigu spėsti iš to, ką apie jį rašo "Literary Digest", tai Sinclairas gali laimėti. Jis jau atspausdinęs ir išpardavęs daugiau kaip 180,000 savo knygelės "As, Californijos gubernatorius", ir prie to da už jį agituoja 800 klubų po visą Californiją.

Buvę daromi keli "šiaudiniai balsavimai", kurie Sinclairą pastatę pirmoj vietoj.

Savo vajuas metu jisai važinėjęs su agitacinėmis prakalbomis, ima iš klausytojų įžangą, ir jo mitingai esą pilni publikos, tuo tarpu kai kiti kandidatai daro nemokamą įžangą ir jų susirinkimai buna vistiek skysti.

Sinclairas savo prakalbose skelbia, kad tapęs gubernatorium jisai visų pirma paliuosuosias iš kalėjimo Tamą Mooney, o paskui imsis naikinti kapitalistinę pelno sistemą.

Jisai žada steigti "ekonominės salos", kur bedarbiai patys galėsia pasidaryti sau pragyvenimą. Visas uždaras dirbtuves jis žada paversti visuomenės įmonėmis, kur bus gaminamos butinės gyvenimo reikmenys. Kaip tik kapitalistai uždarysį kurį nors savo įmonę, taip jį tuojais ir tapsianti visuomenės nuosavybe.

Turčių namus ir pramonę Sinclairas ketina apkrauti dideliais mokesčiais, o beturčių namus ir nedideles farmas visai nuo mokesčių paliuosuoti.

Visiems pasenusiems darbininkams, visiems neregėjusiems, visiems negalintiems dirbti ir visoms našlėms su mažais vaikais valstija mokėsianti pensiją.

Tuo būdu Sinclairas tikisi po valiai panaikinti pelno sistemą ir be kraujo praliejimo pereiti į socialistinę tvarką.

Kuomet priešai paklausia jo, iš kur jis gaus pinigų savo planams vykinti, jis atsako jiems paklausimu: "O kur jūs tikėtis gauti pinigų nuolatos maitinti 1,250,000 bedarbių Californijoje?"

Sinclair sakosi tvirtai tikintis socializmo ateitimi, bet kandidatuoja demokratų vardu dėl to, kad daugelis tamsių žmonių vis dar bijosi socialistų vardo.

Reakcinis "Los Angeles Times" viešai vadina jį "raudonu" ir "bedievu", tačiau "San Francisco News" ir "Los Angeles Illustrated Daily News" labai jam prielankūs.

Be to, Sinclairas leidžia ir savo laikraštį, "Epic News", per kurį jis aiškina savo programą.

BUVUSIS LIETUVOS ATSTOVAS KALTINAMAS SMUGELIU.

Didelis katalikų veikėjas ir buvęs Lietuvos atstovas Washington, V. Sidzikauskas, dabar yra išmestas iš diplomatinės tarnybos, pašauktas Kaunan ir traukiamas teisman už pavogimą 88,000 markių (apie \$22,000), kurias jis surinkęs nešiojant labdariniams tikslams atstovaudamas Berlyne Lietuvą. Tuos pinigus jisai ėmęs kaip kyšius iš jo paties skiriamų Lietuvos garbės konsulų Vokietijoje.

"Lietuvos Ukininkas" sakė, kad už šitą smugelį ponui Sidzikauskui gresianti bausmė iki 8 metų sunkių darbų kalėjime. Sidzikauskas daromus jam kaltinimus tačiau neigia; jis sakosi joikių pinigų iš konsulų neėmęs.

Bet valdžia vargiai trauktų jį teisman ir keltų aikštėn tokį skandalą, jeigu jis neturėtų tikrų įrodymų, kad p. Sidzikauskas yra tikrai apsivogęs.

Kaip "Lietuvos Žinios" rašo, pono Sidzikausko kyšiai išėjo aikštėn šitokiu būdu:

"1932 m. kovo mėn. pradžioj dr. Šaulys vienos atsitiktinos vakariinės metu kalbėjosi su Lietuvos generaliniu konsulu Drezdene dr. Rudolfu Maronu. Kalba ėjo apie Lietuvos gener. konsulą Berlyne Hansą Fišerį. Tame pasikalbėjime Maronas neigiamai atsiliepė apie konsulą Fišerį. Esą, gautus iš Fišerio pinigus reiktų jam grąžinti, o patį jį pareigų atleisti. Dr. Šaulys paklausė Maroną 'kokius pinigus reiktų Fišeriui grąžinti?'

"Maronas paaiškino, kad ir jis, Maronas, skiriant garbės konsulų, įteikęs Sidzikauskui pinigų. Tada dr. Šaulys paprašė Maroną tą savo pareikšimą patvirtinti raštu. Netrukus Maronas parašė raštą Kaunan, kuriuo pabrėžė, kad 1927 m. gruodžio 14 d. jis p. Sidzikauskui davęs 10,000 Reichsmarkų, o 1929 m. kovo 7 d. irgi 10,000 Reichsmarkų. Pinigai duoti Lietuvos labdarų tikslams.

"Po to dr. Šaulys užklausė generalinį konsulą Fišerį, ar davė jis Sidzikauskui pinigų. Fišeris raštu patvirtino, kad 1926 m. pradžioj davęs Sidzikauskui 42,000 Reichsmarkų, o kiek vėliau pridėjęs dar 6,000 Rmk. Be to, Fišeris pabrėžė, kad ir konsulas Maronas Sidzikauskui davęs 20,000 Rmk. ir kad Lietuvos garbės konsulas Keine Albertas Bendikas Sidzikauskui taip pat davęs 20,000 Reichsmarkų."

Kai p. Sidzikauskas sužinojo, kad konsulas Maronas padarė prieš jį šitokį skundą, tai pareikalavo, kad jis savo žodžius atšauktų, kitaip trauksias jį teisman už apšmeižimą. Bet kai Maronas atsisakė savo pareikšimą atšaukti ir grąšinimų nenusigando, tai p. Sidzikauskas norėjęs paimtus iš jo kyšius grąžinti, atmokant kasmet po 50 angliskų svarų. Bet Maronas ir su tuo nesutikęs, ir dabar stosiąs prieš p. Sidzikauską liudininku.

Sidzikauskas yra 40 metų amžiaus vyras, kilęs iš Kaidu lių valsečiaus, Sakų apskr. Jisai iškilo Lietuvos diplomatijoj prie kunigų valdžios, kuomet visokie brostvininkai buvo daromi "dak-tarais" ir skiriami ministarais. Ponas Sidzikauskas buvo paskirtas Lietuvos atstovu prie popiežiaus dvaro. Kai iš Washingtono buvo

atšauktas Čarneckis, tai jo vieton buvo paskirtas Sidzikauskas. Po to jau jis užėmė Lietuvos atstovybę Berlyne ir tenai kilo šitas skandalas. Pažymėtina, kad nei vienos partijos žmonės nėra pridarę tiek sukybių Lietuvą valdant, kiek jų pridarė krikščionys.

KARŠTAS PATRIOTAS MIRĖ BANDITO MIRTIMI.

Mūsų skaitytojai turbūt da atsimena, kaip tuoj po karo Amerikon buvo atvykę iš Lietuvos pora jaunų vyrų ir rinko pinigus tautininkų studentų korporacijos "Neo-Lituanijos" namams Kaune. Jiedu sakėsi ir patys esą studentai, tos korporacijos nariai. Vienas jų vadinosi Banaitis, o antras—Kazys Marčiulionis. Pastarasis buvo nepaprastai karštas patriotas — tikro fašisto tipas. Užmušti žmogų "dėl tautos labo" jisai skaitė sau didžiausia garbę. Syki budamas girtas Brooklyne jisai pasigyrė, kad "dėl tautos labo" jis norėjęs ir premjerą Galvanauską išvaryt iš šio pasaulio. Ta bomba, kuri vieną naktį sprogo Galvanausko bute, "buvo padaryta ir padėta mano paties rankomis," pasakojo Marčiulionis.

Sugrįžęs iš Amerikos, Marčiulionis baigė advokato mokslo Kaune ir advokataudamas apvogė keliatą žmonių, suklavęs dokumentus pardavė svetimus namus ir užtai gavo pusantų metų kalėjimo.

Atlikęs bausmę, šitas urapatriotas išvyko užsienin. Pagyvenęs tenai porą metų, šį pavasarį vėl sugrįžo Lietuvon ir apsigyveno Mariampolėje. Ir štai kokių dabar žinių apie jį praneša "Lietuvos Ukininkas":

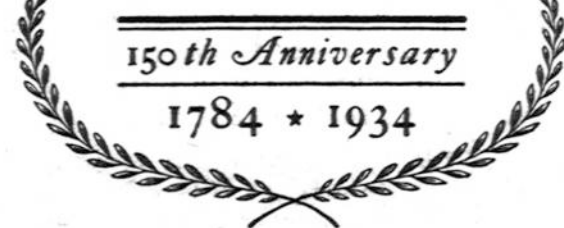
"Liepos 31 dieną, apie 9:30 valandą ryto, Kazys Marčiulio-

Naudingas Patarimas

Kiekvienam tenka laiks nuo laiko įieškoti sveikų patarimų finansiniais reikalais. Kartais reikalas gali būti asmeniško pobūdžio arba surištas su bizniu. Bet koks jis nebūtų, jus galit gaut naudingų nurodymų savo banke. Šitas bankas kiekvieną dieną susiduria su daugeliu žmonių. Veikiant su jais jis įgauna žinių ir patirimų, kurie gali būti jums naudingi. Prašome klausti patarimų bet kuriame mūsų ofise.

The FIRST NATIONAL BANK of BOSTON

Skrydai visose miesto dalyse

nis atėjo į vokiečių smulkas kredito bankelį Mariampolį ir padavė bankelio vedėjui Hofmanui laišką perskaityt. Hofmanui laišką beskaitant, Marčiulionis išsitraukė revolverį, jį atkišo į Hofmaną ir sušuko: 'Aš esu plėšikas. Atiduok pinigų!' Hofmanas nenusigando, bet puolė Marčiulionį: jis griebė užpuoliką už rankų ir suko jas į šalis, kad nenušautų. Besigrumiant Hofmanas revolverį iš plėšiko Marčiulionio atėmė. Tada Marčiulionis nutvėrė veidrodį ir pradėjo juo mušti Hofmaną. Hofmanas mušamas apsvaigo ir išvarto. Tuo tarpu broliui į pagalbą atbėgo sesuo Gralienė. Plėšikas ir Gralienė ėmė veidrodžiu mušti ir sužeidė jai galvą ir veidą. Matydamas, kad nieko nelaimės, plėšikas nusikabino nuo sienos medžioklinį šautuvą ir iššokęs pro langą pasileido per daržus ir sodus pašėsupiais bėgti Vilkauskių link. Buvo pakeltas aliarmas: policija, šauliai ir šiaip piliečiai šoko plėšiko vytis. Banditas artinosi į Šunų giraitę, bet čia šaulys Dainys plėšiką prisivijo ir pareikalavo pasiduoti. Plėšikas atsakęs: 'Durniau, kad nori, šauk, aš nepasiduosiu!...' Dainys paleido į banditą šuvį ir tas šuvis buvo mirtinas."

Taip mirė Kazys Marčiulionis, karštas patriotas, kuris "dėl tautos labo" dėstė bombas ir naktimis degutavo žydų iškabas!

KOMUNISTŲ DIENRAŠTIS PRAŠO \$60,000 AUKŲ
"Naujoji Gdynė" rašo: "Komunistų Partijos organas 'Daily Worker' vėl atsisaukia aukų. Sako, greitu laiku reikia surinkti \$60,000. Priešais metais, kiekvieną mėnesį, laikraštis duodavęs \$5,000 deficito. Tuo būdu, per metus, susidarė \$60,000 deficito."

"Laisvė" aiškina kitaip. "Ji rašo (num. 196), kad 'Daily Worker' reikia \$50,000, o \$10,000 reikia pačiai Komunis-

tų Partijai. Sunku sužinot, kuris iš tų laikraščių rašo teisybę."

Komunistų "Daily Worker" gyrysi, kad pereitais metais daug naujų skaitytojų gavęs ir pakėlęs savo cirkuliaciją iki 35,000 egzempliorių. Ir turint tiek skaitytojų, jam reikia \$60,000 paramos! Kiek tuomet reiktų paramos lietuvių dienraščiams?

KOOPERACIJA LIETUVOJE

Pirmosios Lietuvoje kooperatinės bendrovės įsistėgė dar prieš didįjį karą. Tai buvo maždaug prieš 60 metų. Žemaičių dvarininkas Ivanavičius tuo laiku įsteigė Kelmėje ir kitur, tada vadintus, kelis krikščioniškus kromus. Čia minimas Ivanavičius yra laikomas pirmuoju kooperatinio judėjimo Lietuvoje pionieriumi. Šie kromai teikė tik apie 10 metų, nes Lietuvos visuomenė tada buvo dar mažai susipratusi, kad galėtų savarankiškai tvarkyti savo ūkio gyvenimą. Tačiau tie kromai turėjo savo reikšmę. Jie davė mintį kooperacijai plėstis Lietuvoje.

Tuo pačiu laiku atsirado Lietuvoje ir kredito kooperatyvai. Pirmas toks kooperatyvas buvo įsteigtas 1871 metais Pabiržėje. Toje pačioje Pabiržėje buvo įsteigtas ir pirmasis ukininkų prekybos kooperatyvas. Pirmasis vartotojų kooperatyvas buvo įsteigtas Vilniuje. Šių pirmųjų kooperacinių įstaigų veikimas buvo taip sunkus, kaip ir tų Ivanavičiaus kromų. Kooperacijos reikšmė buvo svarstoma ir "Aušroj" ir "Sviesoj" bet visi tie svarstymai labai mažą davė naudos, nes Lietuvoje tuo laiku buvo nedaug žmonių, kurie nusimantų kooperatinį darbą.

LIETUVA TURI JURĄ, BET NETURI LAIVYNO.

Kalėjimams pinigų yra, bet laivams nėra.

Po 1923 metų Klaipėdos sukilimo, Lietuva atgavo netik visą Klaipėdos kraštą, bet ir Baltijos pajurio dalį. Toji dalis prasideda nuo Nidos ir tęsiasi apie 80 kilometrų į šiaurę. Atrodo, kad tai nedidelis jūros plotas, tačiau jis Lietuvai yra labai reikšmingas. Dabartinė atkakli Lietuvos kova su vokiškais tautininkais Klaipėdos krašte yra kartu ir kova už laisvą Lietuvos pajurį. Nustojusi šio pajurio, Lietuva nustotų ir išėjimo į platumų pasaulį.

Baltijos jura Lietuvai turi ypatingos reikšmės. Per Klaipėdos uostą Lietuva gali turėti prekybinius santykius su visu pasauliu. Per jį lietuviai gali gauti bekojus, kiaušinius, sviestą, linus, sodų vaisius, medų, javus, mišką ir visus žemės ūkio bei pramonės gaminius ten, kur tik jiems randama rinka. Juros prekyba lietuvių tautai yra reikalinga ne tik ekonominiu, bet ir politiniu žvilgsniu. Lietuva jau turėjo ir dabar tebeturi skaudaus patyrimo iš vokiečių tautininkų pusės, kai jie, vienais ar kitais sumetimais, lietuviams kerštaudami, per savo žemę uždarė tranzitą. Jeigu Lietuva neturėtų savo laisvos jūros, tai negalėtų išvežti žemės ūkio bei pramonės gaminių į kitas šalis. Lietuvos gyventojai tada atsidurtų nepakeliamame skurde.

Dabar Lietuva, vesdama prekybą jūros keliais, atsi-krato Vokietijos ekonominės ir politinės priklausomybės, darosi daug savarankiškesnė. Vadinasi, Baltijos jura daug padeda Lietuvos savarankiškumo politikai.

Tik visa bėda, kad Lietuva turėdama Klaipėdos uostą, neturi savo prekybos laivyno. Prekybai Lietuva turi naudotis svetimais laivais.

Ji turi langą į pasaulį, tik pro jį negali savo akimis žiūrėti. Lietuviai neturi ir jurininkystės mokyklos, kuri paruoštų tinkamų savų jurininkų. Prekybos laivyno steigimo klausimas Lietuvoje jau kelinti metai yra keliamas, tačiau lig šiol dar nieko ypatingo nepadaryta. Jeigu Lietuva pajėgia statyti milijoninius namus ir kalėjimus, tai savaime aišku, kad ji galėtų įsigyti ir savo prekybos laivyną, tik reikia geros valios ir noro šiam darbiui atsidėti.

Lietuvos Baltijos pajury ir Kuršių maršė gali gerai bujoti žvejyba. Klaipėdos krašto pajury pagausamos mažosios ir didžiosios jūros stintos, diglės, žiobriai, unguriai, lydekos, menkės, silkės, plekšnės, lašišos ir daug kitų. Gerai vedama žvejyba Lietuvai galėtų duoti ir pelno, nes marinuota, rukyta ir sudyta žuvis lengvai gali būti išvežama į užsienį. Bet reikia sumaningų vyrų tas progas išnaudoti.

Baltijos jura į Lietuvos pajurį išmeta ir daug gintaro, iš kurio dirbami įvairūs papuošalai ir meniški prabangos dalykai. Gintaro pramonę gerai išugdžius, jo dirbiniais plačiai naudotųsi netik Lietuvos gyventojai, bet jis lengvai patektų ir į užsienį. Lietuvos gintaras jau nuo senų laikų visur turi gerą vardą ir jis mėgiamas. Tai duotų Lietuvai gražaus pelno, tuo labiau, kad lietuviškas pajury, tai viena labai retų vietų pasaulyje, kur gintaras randamas. Bet ir čia reikia smegenų.

Visos tautos visais laikais kovojo dėl jūros ir kiekviena stengėsi jos kuo daugiau turėti. Ypač šiais laikais jūros svarbą kiekviena valstybė aukštai vertina. Vidurinės Europos valstybės, kurios prie jūros neprieina, yra daug priklausomesnės visais atžvilgiais nuo jūros valstybių.

Lietuva jau turėdama laisvą priėjimą prie Baltijos jūros ir gerai įrengtą Klaipėdos uostą, daug laimingesnė šalis už vidurinės Europos valstybes. Todėl ir stengiamasi, kad kiekvienas lietuvis, kur tik jis begyventų, brangintų Lietuvos jurą ir remtų Lietuvą kovoje dėl laisvos Baltijos pajurio. T.

APIPLĖŠĖ SENELIŲ PRIEGLAUDĄ.

Brooklyne pereitą sąvaite banditai užpuolė senelių prieglaudą ir išplėšė \$300, pakbėgo. Užpuolimas įvyko nakties laiku. Kuomet sargas nenorėjo banditų įleisti vidun, jie sumušė jį revolveriais, užkimšo jam gerkle ir leidosi įieškoti pinigų.

AR ŽINOT, KAD-

Kosminiams spinduliams tirti, Sovietų mokslininkai stato laboratoriją ant Alagozo kalno, 14,400 pėdų aukščiau jurių paviršiaus.

Astronomai apskaičiavo, kad kuomet 10 gegužės Viduriniuose Vakaruose stiga pakilo dulkių debesis, tai per jį galėjo pereiti vos tik 1 nuosimtis saulės šviesos.

Amerikos indijonų nalkina netiktai džiūva, bet ir trachoma. Abiem šitom biazurium ligom juos užkrėtė atvykę čia iš Europos baltveidžiai.

Tsb.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Na, o kur tavo mundie-
ra, tėve?... Cha, cha, cha!...
—Maikie, nesijuok, ba
gausi per snukį!...
—Kaip gi nesijuoksi, tė-
ve! Pradėjai karą su viš-
tomis, ir patekai nelaisvėn.
Matyt, farmerys ir genero-
liškas kelines tau numovė...
—Sakau, šerap!
—Nepyk, tėve, nes tai
nieko negelbės.
—Kaip aš galiu nepykti,
Maikie, kad iš tavęs nėra
man jokio pažitko. Juk aš
tau rašiau gromatą ir pra-
šiau, kad padarytum kolek-
tą ir surinktum 25 dolerius
mane išbeluot: o tu nieko
man nepadarai ir dabar da
juokiesi iš mano nelaimės...
—Na, pasakyk dabar, tė-
ve, kaip tau toji nelaimė at-
sitiko.

—Juk aš tau viską išklū-
močiau savo gromatoj.
Maikie, buvau biskį išsigė-
ręs, ir dac ol.

—Bet kaip tu patekai į
farmerio vištininką?

—To aš ir pats nežinau,
Maikie. Tik pamačiau, kad
prieš mane stovi eilė galvų
—akurat kaip polkas vais-
kas kaklus ištisė riktuoja-
si į ataką. Tada aš nieko
nelaukdamas išsitraukiau
savo šoblę ir apsisukdamas
pradėjau šveisti per kaklus.
Ale kaip vėliau pasirodė,
Maikie, tai nebuvo paliokų
žalnieriai, o farmerio vištos
ant laktos sutupusios tupė-
jo. Kaip jos pradėjo gvoltu
rėkt, atbėgo farmerys su ka-
rabinu ir uždarė mane viš-
tininke. Paskui jis pasisaukė
savo susiedus, padarė sudą
ir nusprendė, aš aš užmo-
kėčiau jam 25 dolerius už
padarytą iškadą, o jeigu ne,
tai paduosias mane į polici-
jos rankas. Veluk tu, Maikie,
aš ir parašiau tau gromatą,
kad tu man paelpytum. Ale
kaip pinigų nesulaukiau, tai
padariau su farmeriu agry-
mantą, kad jis mane išleistų
už užstatą, o aš jam pinigų
nunešiu vėliau. Turėjau už-
statyti visą savo zbrajų ir
juniformą, tai dabar, Maikie,
reikia išfigeriuot, kokių spa-
sabu aš galėčiau savo pra-
pirtę atsiimti iš to farmerio.
Ar tu gali duot man rodą?

—Taip, tėve; nueik pas
tą farmerį ir pasisiulyk jam
atidirbti už tas vištas.

—Bet dirbti aš nenoriu,
Maikie. Ar nebūtų geriau,
kad suorganizuotume fon-
dą, pavadintume jį koku
nors dideliu vardu ir pradė-
tume rinkti aukas? Dalibuk,
Maikie, čia geras mano su-
manymas! Jeigu pralotas

Olšauskas galėjo surinkti
tūkstančius dolerių ant savo
reikalų, tai kodėl tautiška
visuomenė negalėtų sudėti
man 25 dolerių ant junifor-
mos? Ve, gaziotos rašo, kad
sandariečiai ir tautininkai
dabar labai užsimanė dar-
buotis ant tautos labo. Taigi
jiems čia bus kaip tik geras
čencius parodyt savo patri-
otizmą ir išpirkti mano ke-
lines. Vat ju sei, Maik?

—Aš nemanau, tėve, kad
tavo planas nusisektų.

—Kodėl?

—Todėl, kad daugelis
iš sandariečių patys vaikš-
čioja nuplyšusiom kelinėm.

—Tai sakai, kad jie man
neaukaus?

—Aš manau, kad ne.

—Olrail, Maikie, tai aš tu-
riu kitą skyką. Nueikim ant
tos farmos ir pasislėpę už
būsių pasaugokim, kada far-
merys išeina karvių melžti į
ganyklą. Kai jis išeis, tai tu,
Maikie, nubėgsi į stubą ir at-
neši man juniformą.

—Aš to nedarysiu, tėve.

—Kodėl, Maikie? Juk čia
grieko nebus, ba paimsime
savo. Ant galo juk dabar to-
kie laikai, kad visi ima, kas
papuolė. Gaziotos rašo, kad
ir Lietuvos atstovas Sidzi-
kauskas apsigovė. O juk jis
šventas žmogus, švento tėvo
dvare Lietuvą atstovavo. O
jeigu taip, tai kodėl mes ne-
galėtume išvogti mano juni-
formos, kuri yra mano loc-
nas skarbas?

—Tavo bėda, tėve, tu ir
rupinkis; manęs į tą reikalą
netrauk.

—Okei, Make, aš vienas
patraijysiu.

TRUMPOS ŽINIOS

137 gelžkelių kompanijos
užvedė bylą prieš Kongreso
išleistą įstatymą, kuriuo rei-
kalaujama, kad gelžkeliai
mokėtų pasenusiems savo
darbininkams pensiją.

Agrikultūros departa-
mento sekretorius Wallace
ramina visuomenę, kad pra-
gyvenimas ateinančią žie-
mą nepabrangins daugiau
kaip 6 ar 7 nuosimčius.

Amerikos Darbo Federa-
cijos prezidentas Green ma-
no, kad federalinės valdžios
vagus namų atnaujinimui
duosias dvim milijonams
darbininkų darbo.

Montanos valstijoje vos
pavyko išgelbėti iš degančio
miško paskutinį taurų pul-
ką.

KAS YRA RAMBYNO KALNAS?

Lietuvoje yra įsigalėjęs
papatys, kad Jonines su di-
delėmis iškilmėmis apvaikš-
čioja beveik visi žmonės.
Joninių išvakarėse kuriami
laužai, degami smalos bo-
sai, inscenizuojamos raga-
nor ir tt. Tai vis užsilikę pa-
pročiai iš tų laikų, kai lietu-
viai dar tebegarbino gamtos
reiškinius. Sakoma, kad Jo-
ninių naktį prazysta papar-
čių žiedas ir kuris tą žiedą
randa, tas gali būti labai lai-
mingas. Tai, žinoma, yra
prietaras. Tačiau Lietuvos
žmonės jis jau turi tradici-
ją, nors Joninių naktį nie-
kas jo neįieško.

Joninės kasmet labai iš-
kilmingai yra apvaikščioja-
mos Mažojoje Lietuvoje,
Rambyno kalne. Šis kalnas
yra netoli Tilžės, ant deši-
niojo Nemuno kranto. Savo
praeitimi Rambynas yra
garsus ne tik Lietuvoje, bet
ir Latvijoje bei Rytų Pru-
suose.

Žiloje senovėje Ramby-
nas Prūsų ir gretimų apylin-
kių lietuviams buvo didi ir
kilni šventovė. Be jo neap-
sieidavo mirus, gimus ir su-
situckiant bei kitais svar-
biais gyvenimo atvejais. Ne-
tik tikybiškuoju atžvilgiu
Rambyno reikšmė senovės
lietuvių gyvenime buvo mil-
žiniška, bet nemažesnį vaid-
menį jis vaidino ir kaip pi-
lis, kurioje priešų užpulti
gyventojai saugią vietą ras-

davo. Ilgai Rambynas buvo
priešų neįveikiamas, bet ir
ji ištiko nelemtas Prūsų kra-
što likimas. 1227 metais di-
džiausi kryžiuočių pulkai
apgulė Rambyną ir pradėjo
jo pilį griauti. Narsiai gynė-
si Rambyno kareiviai, di-
džiausiu atkaklumu gniu-
ždami kryžiuočius, bet
apsiginti neįstengė. Per ta-
mušį griuvo Rambyno pilis,
kartu su ja žuvo arti 600
žmonių, iš kurių piliję bu-
vusiu tik viena moteris su
vaiku liko gyva.

Nors kryžiuočiai sunaikin-
o viską, kas ten lietuviams
buvo šventa, bet milžiniška
Rambyno reikšmė ir per iš-
tistus šimtmečius neišnyko.
Senolių dvasia gyveno lie-
tuvių ainiuose. Jie rinkda-
vosi kasmet Rambyno kal-
ne, paguodos ir stiprybės
jieskodami. Tie žmonės su-
kurė net eilę pasakų, pada-
vimų apie Rambyną, kaip
senovės lietuvių šventovę.

Vienas padavimas sako,
kad labai senai pačioje
Rambyno kalno viršūnėje
buvo trijų metrų didumo ru-
dai juodos spalvos granito
akmuo. Tame akmenyje bu-
vusios žymios kardo, žmo-
gaus delno ir žvėrių letenų
atspaudos. Žmonės spėjo,
kad tą akmenį Rambyno
viršūnėje pats Perkunas pa-
dėjo ir ten savo būstinę bu-
vo sukūręs. Išgirdę žmonės
apie Rambyno šventovę, ją

net iš tolimiausių vietų lan-
kydavo. Maskvos ir Smolen-
sko kunigaikščiai čia apsi-
lankydavo ir Perkunui gau-
sias aukas atnešdavo. Už-
ėmę šį kraštą kryžiuočiai
pradėjo skelbti krikščiony-
bę ir persekioti senosios lie-
tuvių tikybos išpažintojus,
ypač žynius ir krives. Dau-
geliui gyventojų teko pa-
likti gimtąją tėvų žemę ir
keltis į naujas vietas.

Iš čia pabėgdami senovės
lietuvių kunigai Rambyno
kalne užkasė savo turtus.
Kunigai ir laumės atsiskir-
dami su Rambynu užkeikė
tuos turtus ir akmenį, saky-
dami, kad Lietuva tol bus
aiminga, kol to akmens nie-
kas nepajudins. Kitaip ji su-
silauksianti daug įvairių
nelaimių. Pranašavimas, ta-
ytum, išsipildė.

1811 metais malunin-
kas Švarcas užsispyrė Ram-
byno akmenį sunaudoti sa-
vo naujai statomo maluno
girnoms. Niekas nenorėjo
užsilikusios šventybės lie-
sti. Tada Švarcas pasisamdė
3 darbininkus nuo Gumbi-
nės ir Tilžės, kurie driso pa-
judinti senovės lietuvių
šventyklą. Tačiau beskal-
dant akmenį juos ištiko
žiauri nelaimė: vienas ak-
menį skeldamas išsimušė
akį ir nuo to apako; antras
susižeidė kojas ir jų neteko;
trečytis staiga susirgo ir mī-
rė. Pats malunininkas vė-
liau pasismaugė. Tačiau jie
visi keturi suskaldė Ramby-
no akmenį. Taip kalba seni
žmonės.

Netekęs savo garsiojo ak-
mens, Rambyno kalnas pra-
dėjo griuti. 1835 metų rug-
sėjo 12 dieną dalis kalno su
didžiausiu trenksmu įkrito
į Nemuną. Žmonės iš Bar-
dėnų kaimo su kaustuais ėjo
užkastų Rambyne kunigų
aukso jieskoti. Tačiau, kaip
sako padavimas, jie nei si-
dabro akėčių, nei aukso du-
bėnų nerado. Mat, laumės
akėčias ir dubenis buvo už-
burusios. Vėliau, 1878 me-
tais, liepos mėnesį, 50 sieks-
nių Rambyno kalno vėl nu-
griuvo į Nemuną. Nors po to
Rambyno kalną apsidodino
medžiais ir krumais, kad jis
negrįžtų, bet anų dviejų
gruviu žymės dar ir da-
bar tebėra matyti.

Kasmet per Jonines Ram-
bynas sutraukia iš įvairiausių
Lietuvos vietų didžiausią
žmonių minias. Ir šie-
met Rambyno iškilmės buvo
apvaikščiotos labai iškil-
mingai. Atgaivintos visos
senovės lietuvių iškilmės ir
apeigos, kokios tada buda-
vo per Jonines, senovės lie-
tuvių vadinamos pirmąja
vasaros gamtiška švente.

Tsb.

VISKO PO BISKĮ.

Kanadoje banditai buvo
pagrobę turtingą bravorin-
ka Labattą ir pareikalavę
\$150,000 išpirkimo, kitaip
grąšindami jį nužudyti. Bet
po trijų dienų jis buvo pa-
leistas. Dabar spauda ir vi-
suomenė suka galvas, ar
banditams buvo reikalauja-
moji suma užmokėta, ar ne?

Vokietijos liuterionų vys-
kurai paskelbė pareiškimą,
kad paklusnumas hitleriškai
bažnyčiai ir jos dvasiškajai
reikia nepaklusnumą Die-
vui.

Byrdo ekspedicijai Mažo-
joje Amerikoje, apie pietinį
asigali, nesiseka. Jis pats bu-
vo paklydęs ir atrastas vos
tik gyvas, belaukias jau mir-
ties. Dabar pranešama, kad
56 jo ekspedicijos žmonės
serga kruvinąja.

Agr. I. Kriščiūnas,
Dotnuva.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių veda
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA.

GYDYTOJO KABINETE.

Rašo Dr. G. I. Blozis, dentistas.

Onytė sėdi gydytojo laukia-
majam kambari ir skubiai var-
to knygos lakštus, lyg ko tai ne-
paprasto jieskodama. Tas grei-
tas darbas tai vis laiko praleidi-
mui. Štai, ir daktaras kviečia
Onytę į egzaminacijos kambarį.
Pavartęs savo knygutę, dakta-
ras atsigrįžęs į Onytę sako:

—Tai jau ketvirtas kartas po-
nia pas mane lankais.

—Taip, — atsako Onytė.

Atlikęs eilę egzaminacijų, bu-
tent: kraujo spaudimą, urinaly-
sį ir sunkumo, daktaras pasta-
bėjo, kad ponja Negalienė sveria
daugiau, negu turėtų sverti.

—Turbūt, per daug valgotė,
kitą sakant, neprisilaikote
mano duoto maisto sąrašo.

Onytė atsakė, kad ji labai at-
sargiai prisilaiko įsakymo mai-
sto.

Daktaras išsitraukė sąrašą,
peržvelgė akimis ir atsisukęs į
Onytę tarė:

—Negalimas daiktas, ponja
valgai daugiau negu jums įsakv-
ta.

—Visai ne, — pikta atsakė
Onytė. — Tik tiek, ponas gydy-
toju, kai kada sueinam korto-
mis lošti, gaunu skanaus pajo
šaltos košės arba kukių-pyraga-
čių su arbata ar kava, tai ir vis-
kas.

Daktaras nusijuokė ir pakla-
vė Onytę: Kodėl suminėti da-
lykų tamsta nelaikais maistu?

Onytė tik nusišypsojo ir nie-
ko neatsakė į daktaro klausimą.

Dar kartą daktaras akimis
Onytę nuo kojų iki galvos perva-
rė rmtai tarė:

—Ponia Negalienė, yra jusų
didelė dabar užduotis, nes ketu-
rių mėnesių kūdikio formuojasi

kaulai ir dantų — pieninių dan-
tų karunos. Taigi tame momen-
te labai svarbu yra prižiūrėti
maistą, kad jis užtektinai turėtų
mineralų, ypatingai kalkių ir
fosforo. Nes kuomet duosi pra-
stą formavimosi pradžią, nėra
abejonės, kad dantys nespėję iš-
lįsti iš po smegenų tuojau išpus.
Taipgi, reikia nepamiršti karto
nuo karto pasikaitinti ant sau-
lės.

—Taip, ponas daktare, aš kas
dien tai darau: visiškai nusiren-
gus atsiguliu ant porčių po lan-
gaus.

—Prie atviro lango? — pa-
klausk daktaras.

—O ne, langas buna uždary-
tas, bet aš per stiklą gaunu už-
tektinai saulės, nes langai laba-
dideli.

Daktaras pastebėjo, kad per
stiklą saulės spinduliai neturi
vertės, nes stiklas iškošia spin-
dulus. Negalint gauti saulės
spindulių, reikia vartoti cod li-
ver oil.

Ponia Negalienė kantriai
klausk.

—Kas link valgio, tai aš, po-
nas gydytoju, labai atsargi-
pasirenku sulgį tamstos nuro-
dymo, kartais net mano vyras iš
to juokus krečia.

—Ar nežinau lietuviško prie-
žodžio — atsakė daktaras: "Kas
rėk, tegu rėk, o mudu, boba, va-
žiukim." Tat ir čia: vyras tegu
juokiasi, o jus darykite ką gy-
dytojas sako. Beje, ar buvai pas
dantų gydytoją?

Onytė pasisakė, kad jau se-
nai jai baigė dantis taisyti. Vie-
nok, sako, dar nueisiu, kad pa-
žiūrėtu: kartą į mėnesį dėl at-
sargumo.

Daktaras pagyrė Onytę at-
sargumą ir Onytė išsiskubino
namo.

ŽYMAUSI LIETUVOS KURORTAI.

Plačiai žinomas ir žy-
miausias Lietuvos kurortas
yra Palanga. Ji guli ant pa-
ties Baltijos jūros kranto,
sveikuose pušnyuose, pla-
čiai apdainuota Lietuvos
dainose ir turi istorinį pada-
vimą, kad čia prieš kelis
šimtus metų didysis Lietu-
vos kunigaikštis Kęstutis
susitikęs paprastą vargdie-
nę mergaitę, vaidilutę Biru-
tę, ją pamilo ir vedė, o vė-
liau susilaukė sunaus Vytau-
to. Palanga garsi net ir už-
sieniuose. Čia kasmet vasa-
roja daug žmonių iš Švedi-
jos, Latvijos, Vokietijos ir
kitų kraštų. Palyginti, ma-
žas miestelis vasarą tampa
pusėtinu miestu su keliais
tūkstančiais gyventojų. Pa-
žymėtina, kad Palangos
burmistras yra amerikie-
čiams žinomas d-ras Jonas
Šliupas.

Klaipėdos krašte yra tarp
Baltijos jūrų ir Kuršių ma-
rių išsikūsięs žemės juosta,
Neringa vadinama. Dauge-
lis ją vadina lietuviška Sa-
chara, nes čia smiltynai, ko-
poš ir sausi pušynai. Nerin-
goje yra daug vasarviečių.
Žymiausias jų yra Nida,
Juodkrantė, Pervalka, Smel-
tė. Nidoje ypatingai gausiai
vasaroja užsieniečiai. Čia
savo vilą turėjo ir garsusis
Vokietijos rašytojas Tomas
Mannas.

Juodkrantėje, Pervalkoje
ir Smeltėje taip pat vasaro-
tojų netrūksta. Čia irgi visus
traukia gamtos grožis ir
išianti Baltijos jūra.

Garsiausias savo gydo-
mosiomis mineralinėmis vo-
niomis kurortas Lietuvoje y-
ra Birštonas. Tai 40 kilome-
trų nuo Kauno dzukų krašte
ant didžiosios Nemuno kil-

pos miestelis. Sergantieji į-
vairiomis ligomis Lietuvos
gyventojai čia važiuoja va-
sarioti ir dažnai pagyja.
Birštonas tuo garsus, kad
čia Nemunas sudaro labai
didelę kilpą, kurią prakas-
us, galima gauti didelį van-
dens kritimą. Dėl to ties
Birštonu Lietuvos ekonomi-
stai projektuoja statyti Lie-
tuvos elektrinę stotį. Gam-
tos vaizdai Birštone taip
pat yra gražūs ir žavi kiek-
vieną atsilankiusį.

Netoli Kauno, ant Nemu-
no kranto, yra trys naujai į-
steigti ir kauniečių mėgiami
kurortai. Tai Kačerginė,
Kulautuva ir Lampėdžiai.
Nors šios vasarvietės dar
nėra pakankamai sutvarky-
tos, tačiau jose vasarotojų
nestinga. Ypač jas mėgsta
kauniečiai, kurie ilgiau iš
miesto negali išvažiuoti ir
turi poilsui tik vieną, kitą
dieną.

Aukštoji Panemunė taip
pat netoli Kauno. Ji virtusi
tikru Kauno gyventojų ku-
rortu. Tai vilų miestelis, su
labai sausu pušynu.

Be šių Lietuvos kurortų,
dar yra kelias antrajilų,
jau mažiau žmonių lanko-
mų. Iš jų paminėtini Būbiai,
Berčiūnai, Romuva, Varėna
ir kiti.

Anksčiau Lietuvos kuror-
tai, išskyrus Palangą, Birš-
toną ir Neringos vasarvie-
tes, nebuvo tinkamai tvar-
komi. Dabar daugelis jų jau
turi vadinamas kurortų tei-
šes ir yra stropiai švarinami,
grąžinami, vasarotojams į-
taisomi visokiausi patogumai.
Dėl to jie kasmet susi-
laukia vis didesnių burių
saulės, tyro oro ir vandens
mėgėjų. Tsb.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

Gandai Apie Susitarimą Su Lenkija.

Paskutiniuoju laiku Lietuvoje lankėsi buvęs Lenkijos ministeris pirmininkas pulk. Prystoras, lenkų atstovas Paryžiuje Milšteinas, lenkų žurnalistas ir kiti, kurie davė progos užsienio spaudai skelbti įvairius pramanytus gandus apie tariamą Lietuvos ir Lenkijos santykių sutvarkymą.

Rugpjūčio 1 dieną nei iš šio nei iš to vokiečiai paskelbė žinią, kad lenkų atstovas Paryžiuje Milšteinas iš nepriklausomos Lietuvos per Vilnių nuvykęs į Pikeliskų dvarą, kur atostogauja Pilsudskis, ir neva jį painformavęs apie savo pasikalbėjimus su žymiais Lietuvos žmonėmis. Esą, Milšteinas Lietuvoje matėsis su prezidentu Smetona, su ministrais ir svarstęs galimą Lietuvos ir Lenkijos susitarimą. Jo misijai Kaune, es, teikiama didelės reikšmės.

Idomu pastebėti, kad ir patys lenkai skelbia, jog netrukus tarp Lietuvos ir Lenkijos bus atnaujintas pašto susisiekimas, ir kad ryšium su tuo, greitai laiku tarp Lietuvos ir Lenkijos įvyksiąs santykių atnaujinimas, o Milšteinas busias paskirtas Lenkijos atstovu Kaune.

Ištikrujau tai šios žinios yra iš pirmo išlaužtos ir neturi jokio pagrindo. Milšteinas iš Lietuvos per Klaipėdą ir Pagėgius išvyko į Vokietiją, o ne per administracijos liniją į Vilnių. Taip pat Milšteinas su Lietuvos prezidentu Smetona visiškai nesikalbėjo. Jis į Lietuvą buvo atvykęs tik Palestinos žydų reikalais, nes pats Milšteinas yra žydas. Milšteinas padarė tik mandagumo vizitą, kaip diplomatas, Lietuvos užsienio reikalų ministeriui Lozoraitiui.

Ligi šiol iš lenkų pusės Lietuvoje jokių svarstinių pasiūlymų dėl abiejų kraštų santykių sutvarkymo nėra gauta. Tsb.

Ko Lozoraitis Lankėsi Maskvoje.

Nesenai Sovietų Rusija drauge su Francūzija išskėlė vadinamojo "Rytų Lokarno" pakto klausimą. Norėdama su kiekviena valstybe pirmiausiai šį pakatą atskirai apsvaistyti, Sovietų Rusija ir kviečiasi Maskvon į Rytų Lokarno įeinančių valstybių atstovus. Pirmiausiai buvo pasikviestas Estų užsienio reikalų ministeris, o rugpjūčio 4 d. Maskvoje tuo tikslu viešėjo Lietuvos užsienio reikalų ministeris Lozoraitis. Jis su Sovietų Rusijos vadovaujančiais žmonėmis svarstė Rytų Lokarno pakatą ir pažymėjo, kuo Lietuva galėtų prie jo įgyvendinimo prisidėti. Kaip praneša Sovietų spauda, Lozoraitis ir Sovietų Rusijos atstovų pasikalbėjimais abi šalys patenkintos.

Litvinovas ir Lozoraitis abu pripažino, kad Lietuva ir Sovietų Rusija yra jungiamos tradicine bičiulyste, kuri auga, stiprėja ir plečiasi vis labiau ir į ukiu sritį.

Idomu pažymėti, kad Lozoraitis kelionė į Maskvą padarė didelio įspūdžio Vokietijoje ir Lenkijoje. Mat, abi šios valstybės yra priešingos Rytų Lokarno pakatui, kurs užkirstų kelią Vokietijos veržimuisi į Rytus ir apsaugotų Baltijos valstybių neliečiamumą. O tai jau

užkerta ir Lenkijos ambicijoms kelią.

Ypač lenkam nepatiko komisaro Litvinovo išsireiškimas, kuriame dar kartą Vilnius buvo pripažintas Lietuvai. Lenkijos spaudoje tas sukėlė daug komentarų ir net užsipuolimų ant Sovietų.

STATOMAS ZARASŲ-SKAPIŠKIO GELEŽINKELIS.

Didelis vargas Zarasų krašto gyventojams dabar yra, kai jie nebeteri savo geležinkelio, kuris juos jungtų su didesniais Lietuvos centrais. Nežiūrint, kad čia yra geri keliai, tačiau geležinkelis yra būtinas, nes tai pakelia šio krašto prekybinį ir ekonominį gyvenimą.

Nesenai pas Lietuvos ministerį pirmininką Tubelį lankėsi Zarasų krašto visuomenės atstovai, kurie išdėstė Zarasų-Skapiškio geležinkelio būtinumą. Jie kartu nurodė, kad Zarasų miesto gyventojai patys savo lėšomis pasižada pastatyti modernią geležinkelio stotį. Kitų valsčių gyventojai pasižada patys atlikti kelio sušilimo darbus, suvežti tiltams ir stotims medžiagą ir apmokėti žemių savininkams už nusavintą geležinkelio visam ruožui žemę.

Lietuvos vyriausybė pažadėjo geležinkelio statybą remti ir tyrinėjimo darbus dar šimet padaryti. Numatoma, kad geležinkelio statyba bus jau baigta ateinančiais metais ir tais pačiais metais jau vaiksčios traukiniai. Tsb.

MINIMAS PIENININKYSTĖS DEŠIMTMETIS.

Šiais metais sukanka dešimt metų, kaip Lietuvoje pradėjo veikti pirmosios kooperatinės pieninės. Sukakti ruošiamasi paminėti ir rugsėjo pradžioje projektuojama sušaukti visos Lietuvos pienininkystės kongresą. Per jį būtų suruoštas viešas posėdis, kuriame būtų pasidalinta iš nuveiktų darbų įspūdžiais, paruošta apie nuveiktus pieno ūkio srityje darbus paroda. Kongresą projektuojama šaukti vieninteliame mūsų eksporto uoste — Klaipėdoje.

Per dešimt metų pieno ūkis Lietuvai patraukė apie 289 milijonus litų svetimų kapitalo. Šiuo metu Lietuvoje yra apie 153 garinės pieninės, 35 motorinės ir 63 rankinės, be to, 1,825 grietinės nugriebimo punktai. Pieną ir pienines ir nugriebimo punktus gabena apie 70,000 ukininkų.

SVEIKATA

TAI DIDELES SVARBUS VEIKALAS KIEKVIENAM ŽMOGUI.

Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomijos, Fiziologijos ir Hygienos.

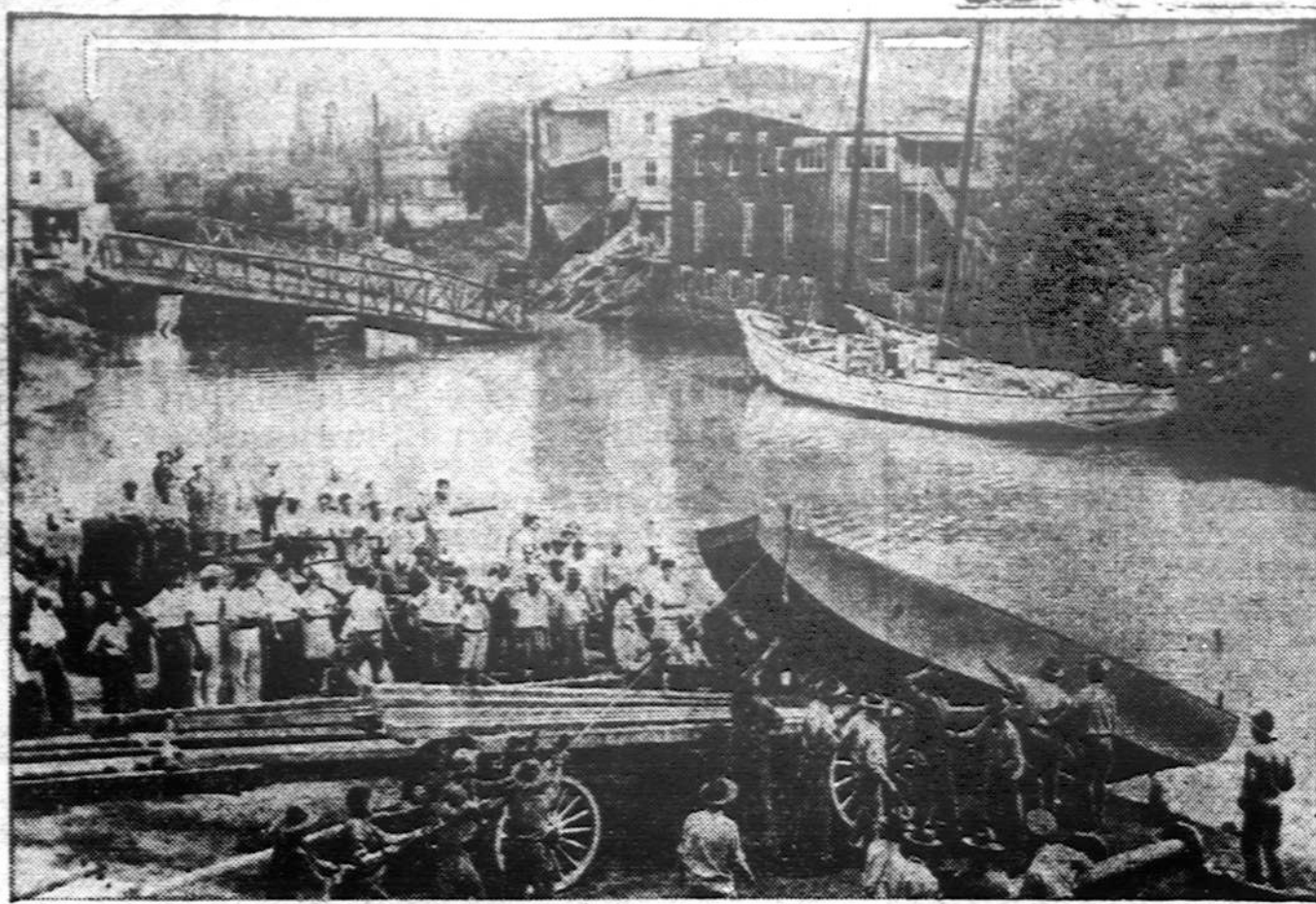
Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kūno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirma nežinojo.

Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiekvienas aiškiai gali suprasti ir matyti savo kūno organus paveiksluose.

Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta. Kaina \$2.50

KELEIVIS
253 Broadway
So. Boston, Mass.

Potvinio Suardyti Tiltai.

Vaidelis parodo Bridgetono miestelio, New Jersey valstijoje, tiltus, kuriuos siautusi audra su potviniu suardė. Upė plaukia per vidurį miestelio ir kuomet visi trys tiltai buvo sunaikinti, nutruko visokis susisiekimas.

APIE PUSANTRO MILIONO LITŲ PASKIRTA MOKYKLŲ STATYBAI.

Iš švietimo ministerijos nepaprastųjų išlaidų pradžios mokykloms statyti paskirta 358,500 litų, valdžios gimnazijoms statyti — 1,000,000 litų. Palangos vidurinės mokyklos rumams pirkti — 10,000 litų ir Kybartų valdžios gimnazijos rumam remontuoti — 39,000 litų. Be to, kūno kultūros rumams statyti paskirta 379,000 litų. D. L. K. Vytauto Didžiojo muziejui statyti pašalpos — 300,000 litų ir valstybės teatro rumų remontui užbaigti — 4,000 litų. Iš tų pat išlaidų 13,000 litų paskirta a. a. Maironio kapui sutvarkyti.

DIDELIS GAISRAS TAURAGĖJ.

Naktį iš rugpjūčio 5 į 6 d. Tauragėje, Ieikovičiaus odų dirbtuvėje kilo labai smarkus ir pavojingas gaisras. Gaisrui kilus šeimininkai miegojo ir tik gaisrininkų ir žmonių pabudinti pasisekė išgelbėti. Per gaisrą sudegė nepilnaprotė Ieikovičiaus sesuo, karvė, arklys, 1 murinis ir 2 mediniai namai ir daug kito turto. Dėl nemažo vėjo ir vandens trukumo, gaisras rimtai gresė aplinkiniams namams. Gaisrą gesino miesto ir kariuomenės ugniagesiai. Gaisro priežastis tirinama.

KURSAI KAILIADARBIAMS.

Žemės ūkio rumai organizuoja 2-jį mėnesių kursų kailiadarbiams. Bus dėstoma teorija ir atliekami praktikos darbai. Manoma, kursai duos galimumo nemažam žmonių skaičiui pramokti šio amato.

ŠIEK TIEK LEIDO...

Vokietijos valdžia leido savo pasienio gyventojams įsigabenti šiek tiek daugiau maisto produktų iš Lietuvos. Vis dėlto suvaržymai palieka labai dideli.

Byla V. Sidzikauskui

Lietuvoje kelia susidomėjimo buvusio Lietuvos atstovo Berlyne ir Londone, plačiai išgarsėjusio tarptautiniame Haagose teisme, kaip Lietuvos gynėjas, Vaclovo Sidzikausko byla. Jis kaltinamas tuo, kad budamas Lietuvos atstovu Berlyne, pasisavino jau duotus pinigus, kuriuos Lietuvos konsulai Vokietijoje paaukojo Lietuvos labdarystės darbams. Iš viso, sakoma, kad Sidzikauskas pasisavinęs apie 88,000 vokiečių markių. Tardymą veda apeliacinių rumų teisėjas Balbachas. Kaltinamasis aktas jau surašytas ir byla bus sprendžiama rugsėjo mėnesį.

Pats Sidzikauskas sako, kad trys Lietuvos konsulai Vokietijoje, patys išgalvoję tariamą jų pinigų pasisavinimą ir keršiją jam užtai, kad jis labai energingai ir sumaniai gynė Haagose teisme Lietuvą Klaipėdos byloje. Jokių pinigų Sidzikauskas iš jų nėra gavęs. Jeigu būtų tokia stambia suma, galėtų, tai konsulai būtų iš jo reikalavę kvitos ir viešos Lietuvos padėkos. Taip paprastai buna visados, kada tik Lietuvos garbės konsulai aukoja stambesnes pinigų sumas Lietuvos reikalams.

Šioje byloje liudininkais šaukiami: Lietuvos ministeris Berlyne dr. Šaulys, karo atstovas Berlyne pulk. Skirpa, buvęs ministeris dr. Zaučius, dabartinis ministeris Lozoraitis, visi trys konsulai ir Lietuvos pasiuntinybės Berlyne patarėjas Dymša. Idomu pažymėti, kad du konsulai patys raštu pareiškė, kad Sidzikauskui jie jokių pinigų nedavė. Tik vienas dabar ginčija, kad įteikęs apie 4,000 vokiečių markių.

JAU RUOŠIAMASI 1938 METŲ DAINŲ DIENAI.

Norinčių dalyvauti 1938 m. įvykstančioje dainų dienoje chorų iki šiol įsiregistravo jau 163, iš viso per 6,000 dainininkų. Manoma, kad chorų skaičius dar padidės bent dvigubai. Įsiregistravusiems chorams muzikų ir chorvedžių draugijos valdyba siūnia gaidas tų dainų, kurios yra įtrauktos į dainų dienos programą.

RUOŠIAMSI ARKLIŲ KAUSTYMO KURSAI.

Nuo rugsėjo 1 d. Kaune žemės ūkio rumai ruošia dviejų mėnesių arklių kaustymo kursus. Į kursus pageidaujami arklių kaustymo darbu jau dirbę. Nepasitvirtinti kursantams bus duodama po 50 litų per mėnesį pašalpos. Prašymai į kursus priimami iki rugpjūčio 30 d.

Pertvarkomas Švietimas Lietuvoje.

Dabartinis Lietuvos švietimas sutvarkytas dar pagal rusų prieškarinę sistemą. Visame krašte yra daug gimnazijų ir vidurinių mokyklų, kuriose yra tik bendras lavinimas. Tokias mokyklas išėję žmonės nieko gyvenimiško neįmoksta ir priversti arba grįžti vėl į ukių, arba tęsti mokslus universitete. Tačiau universitete visi jau nebesutelpa ir susirupinta baigusių aukštųjų mokslus žmonių pertekliumi.

Šiems reiškiniams esant, Lietuvos švietimo vadovybė jau sugalvojo pertvarkyti pačią švietimo sistemą. Turint galvoje, kad Lietuva yra žemės ūkio kraštas, norima daugiau dėmesio kreipti į žemės ūkio mokyklų steigimą. Manoma, kad vietoje dabartinių vidurinių mokyklų, bus įsteigta daug žemės ūkio mokyklų. Jose mokslas tęsis 4 metus ir iš jų išėję žmonės kad ir grįš į ukių, tai jau turės daugiau supratimo apie žemės ūkio kėlimą.

Antroje eilėje yra iškiles prekybos ir amatų mokyklų steigimas. Išties, lig šiol lietuviai prekyba ir amatais mažai domėdavosi. Visą savo rankose turėjo svetimačiai. Dabar Lietuvoje pradedamas judėjimas, kad prekyba, pramonė ir amatai turi būti lietuvių rankose, atkreipė daugelio dėmesį į šiuos verslus. Taigi ir susirupinta jiems tobulinti steigti specialios mokyklas.

Aukštajam prekybos mokslui eiti Klaipėdoje nuo šių metų rudens bus įsteigtas komercijos mokslų institutas. Tai bus lygus universitetui. Jį išėję žmonės galės vadovauti pramonės ir prekybos įmonėms.

Greta šių pertvarkymų, dar susirupinta ir meno reikalų kėlimu. Tuo tikslu prie švietimo ministerijos yra įsteigtas naujas kulto departamentas. Tikimasi, kad šios švietimo reformos bus dau-

giau gyvenimiškos ir kraštui atneš didesnę naudą, negu lig šiol buvusis švietimas. Tsb.

Lietuva Laukia "Lituanicos II".

Susidomėjimas "Lituanicos II" skridimu Lietuvoje yra labai didelis. Diena iš dienos laukiama vis naujesnių žinių iš Amerikos. Lietuvoje Vaitkui priimti susiorganizavo ir tebesiorganizuoja visa eilė komitetų, netik Kaune, bet ir provincijoje, ypač Klaipėdoje. Nors ALTASS skridimui pinigų nebeprašo, tačiau jie Lietuvoje dar renkami ir į Ameriką siunčiami. Lietuvoje yra tokia nuomonė, kad neti žemės ūkio kas skrenda "Lituanica II", bet svarbu, kad ji laimingai išstiegtų sparnus Amerikoje ir pasiųktų tėvų žeme, tuo lietuvių tautai nepelnydama naują garbės vainiką.

Reikia pastebėti, kad Vaitkaus skridimu labai susidomėjęs lietuviškas kaimas, kuris iš šiems sunkiems laikams esant, aukoja savo pinigų, kad tik pavyktų Atlanto nugalėjimas. Tsb.

Iš Göttenburgo į Stockholmą kelionė elektriniais traukiniais im 6 valandas, per gražiąją Švediją. Ši kelionė jungia mūsų Atlantiko ir Klaipėdos laivų susisiekimą. Tarp Klaipėdos ir Stockholmo tiesiog plaukioja mūsų naujas laivas "MARIEHOLM", kelionės laikas 24 valandos.

ISPLAUKIA IS NEW YORKO:

Gripsholm, Rugsėjo 6
Kungsholm, Rugsėjo 12
Drottningholm, Rugs. 25
Gripsholm, Spalių 3

Kreipkitės į vietinį agentą, arba:

Swedish American Line
10 STATE ST., BOSTON, MASS.
21 State St., New York, N. Y.

KULTURA

MĖNESINIS MOKSLO, VISUOMENĖS IR LITERATūros ŽURNALAS.

Kiekvienas žmogus, jei jis seks KULTūros ir MOKSLO pažangą, domėsis žmogaus Moksline ir Kultūrinės minties pastangomis bei laimėjimais, pilnai gali nešioti kultūringo žmogaus vardą.

Sekti šių dienų MOKSLINĮ bei KULTURINĮ PROGRESĄ pilnai, galima tikrai turint atitinkamą vadovą, kuris greitai ir aiškiai apie viską mus informuoja, bet ir pats kartu eity su tuo progresu, už jį kovotų ir jį ugdytų.

Lietuviai turi tik vieną tokį tobulą informatorių apie visus MOKSLO ir LITERATūros naujovius laimėjimus, apie visas žmonijos progreso pastangas ir užkariavimus, tai LIETUVIŲ ŽURNALAS KULTURA.

KULTURA yra populiarus Mokslo, Visuomenės ir Literatūros žurnalas. Gausiai ir puikiai iliustruotas, įeina kas mėnesį, dideliais sąsiuviniais. Metinis "Kultūros" komplektas sudaro apie 800 puslapių didžiulę paveiksluotą knygą. KULTUROJE rašo žymiausi Lietuvos mokslininkai ir rašytojai.

AMERIKEIETIS, noris pažinti naująją lietuvių literatūrą, neras geresnio tuo reikalu žinių teikėju, kaip KULTURA.

KULTURA yra pažangus žurnalas, jį skleidžia laisvą mintį ir kovoją su reakcija.

KULTURA plačiai rašo ir apie Amerikos gyvenimą, todėl tikrai kultūringas Amerikos lietuvis, negali apeiti be KULTūros žurnalo. Kaina Kultūros žurnalo labai prieinama:

AMERIKOJE visiems metams tik \$3.00.

Lietuvoje, tik \$2.00.

Užsakymus reikia siųsti šitokiu adresu:

KULTūros ŽURNALAS

Tilžės gatvė 153, SIAULIAI, Lithuania.

"KELEIVIO" SPAUSTUVĖ

Viena iš didžiausių lietuviškų spaustuvių Amerikoje su naujausiomis mašinomis ir geriausiais įtaisymais.

SPAUSDINA:

KNYGAS,
KONSTITUCIJAS,
PROGRAMAS,
APGARŠINIMUS ir
VISOKIUS KITOKIUS
SPAUDOS DARBUS.

Reikia, spausdiname visokius spausdinius nuo didžiausios knygos iki mažiausio tiketo. Darbą atliekame

GRAŽIAI, PIGIAI ir GREITAI.

Ypatingai pigiai ir gražiai padarom draugystės Konstitucijas ir kitus visokius ju reikalingus spausdinius. Todėl su visokiais spaudos reikalais kreipkitės į "KELEIVIO" spaustuvę, o visados gausit teisingą ir gerą patarimą.

KELEIVIS

253 Broadway
So. Boston, Mass.

